Lieta Nr.C33495125

Nr. C-1920-26/30

ECLI:LV:RIRT:2026:0206.C33495125.4.S

**SPRIEDUMS**

**Latvijas Republikas vārdā**

Jūrmalā 2026.gada 6.februārī

Rīgas rajona tiesa

tiesnese Diāna Liepiņa

izskatīja rakstveida procesā civillietu /Persona B/ vienkāršotās procedūras prasībā pret /Persona A/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

## Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2025.gada 8.augusta lēmumu ierosināta civillieta prasītājas /Persona B/ vienkāršotās procedūras prasībā pret/Persona A/par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177. un 179.pantu, lūdz:

1. piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna /Persona C/ uzturam 222*euro* mēnesī un bērna /Persona D/ uzturam 222*euro* mēnesī, līdz katra mēneša 10.datumam, bet ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā apmērā līdz laikam, kamēr katrs bērns pats spēs sevi apgādāt;

2. pieņemt pagaidu lēmumu līdz strīda izšķiršanai par uzturlīdzekļu piedziņu un piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna /Persona C/ uzturam 222*euro*mēnesī un bērna /Persona D/ uzturam 222*euro* mēnesī, līdz katra mēneša 10.datumam, bet ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā apmērā, ņemot vērā bērnu intereses uzturlīdzekļu piedziņu noteikt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas;

3. noteikt nekavējošu sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu no prasības iesniegšanas dienas;

4. piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

[2] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2025.gada 5.septembra lēmumu apmierināts prasītājaspieteikums par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai pagaidu uzturlīdzekļus dēlu /Persona C/ un /Persona D/ uzturam 222*euro* mēnesī katram bērnam, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, par laika periodu no 2025.gada 5.augusta līdz cita nolēmuma pieņemšanai lietā.

## Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi un novērtējusi prasības pieteikumu un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 3.punktu, saīsināto spriedumu tiesa sastāda vienkāršotās procedūras lietās.

Civilprocesa likuma 194.panta otrā daļa noteic, ka saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193.panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

Ievērojot minēto, tiesa sprieduma motīvu daļā iekļauj vienīgi norādes uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tā vadījusies, izspriežot lietu.

[5] Saskaņā ar ANO Bērnu tiesību konvencijas 27.panta pirmās daļas noteikumiem, ikvienam bērnam ir tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskai, intelektuālai, garīgai, tikumiskai un sociālai attīstībai, bet minētā panta otrā daļa paredz, ka vecāki vai viens no viņiem, vai citas par bērnu atbildīgas personas ir galvenie atbildīgie par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa noteic, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu

Atbilstoši Civillikuma 177.panta pirmajai daļai, līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā, bet minētā likuma panta ceturtā daļa paredz, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 179.panta pirmā, otrā un piektā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 “Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam” 2.punktam, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Savukārt atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 “Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu” 2.punktam, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2025.gada 1.janvāra līdz 2025.gada 31.janvārim bija 740 *euro*, bet no 2026.gada 1.janvāra tā ir 780 *euro*.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam.

[6] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 238.[1] panta septītās daļas un 244.[10] panta septītās daļas regulējumu, ar sprieduma spēkā stāšanos tiek pārtraukta uzturlīdzekļu piedziņa pēc Rīgas rajona tiesas tiesneses 2025.gada 5.septembra lēmuma par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu.

[7] Attiecībā uz prasītājas lūgumu noteikt uzturlīdzekļu izmaksas datumu līdz katra mēneša 10.datumam, norādāms, ka neviena tiesību norma neparedz, ka piedzenot periodiskus maksājumus tiesas nolēmumā norādāms arī konkrēts datums, līdz kuram veicama samaksa. Turklāt šo jautājumu ietekmē arī tādi būtiski apstākļi kā, piemēram, datums, kad atbildētājam tiek izmaksāta darba samaksa vai, kad viņš saņem citus ienākumus, kas tiesai nav zināmi. Ņemot vērā norādīto, prasītājas lūgums par uzturlīdzekļu maksājuma datuma noteikšanu ir noraidāms.

Attiecībā uz prasībā pieteikto lūgumu piedzīt uzturlīdzekļus līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt, norādāms, ka judikatūrā nostiprināts, ka Civillikuma 179.panta pirmā daļa, ar kuru ir noteikts vecāku pienākums uzturēt bērnu līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, ir materiālo tiesību norma, kas vecākiem rada pienākumu, bet bērnam piešķir tiesības. To, kā šīs tiesības ir realizējamas, rodoties strīdam, noteic procesuālās tiesību normas. Civilprocesa likuma 72.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus (civilprocesuālā rīcībspēja) ir pilngadīgām fiziskajām personām tiktāl, cik to nav ierobežojusi tiesa, un juridiskajām personām. Minētā tiesību norma ir imperatīva norma, kas spēju realizēt tiesības un izpildīt pienākumus nepastarpināti ir piešķīrusi tieši pašām pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Atbilstoši dispozitivitātes principam, personas pašas izlemj, vai un kā izmantot tām piešķirtās tiesības (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 20.novembra spriedums lietā Nr.SKC-2885/2015; Senāta 2017.gada 31.marta spriedums lietā Nr.SKC-1028/2017*). Līdz ar to lūgums piedzīt uzturlīdzekļus līdz laikam, kad bērns spēs pats sevi apgādāt, ir atzīstams par neatbilstošu civilprocesuālās rīcībspējas tiesību institūtam, jo pēc pilngadības iestāšanās savu tiesību realizēšana personām ir jāveic pašām.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1.un 3.punktu, tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Savukārt Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Ievērojot minēto un atbilstoši Civilprocesa likuma 3.pielikuma 1.punkta 1)apakšpunktam, no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 400 *euro*.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 10., 33., 34., 35.pantu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 93.panta pirmo daļu, 96.panta piekto daļu, 97., 190., 193., 194., 204.[1] pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[25], 250.[27], 440.[2] pantu, tiesa

**nosprieda**

prasību apmierināt.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, par labu /Persona B/, personas kods /Personas kods B/(bankas konts naudas līdzekļu iemaksai: Luminor Bank AS Latvijas filiāle, konta Nr. /IBAN B/) uzturlīdzekļus:

1. dēla /Persona C/ , personas kods /Personas kods C/, uzturam 222*euro* mēnesī, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, par laika periodu no 2025.gada 5.augusta līdz 2025.gada 31.decembrim, un 234 *euro*mēnesī, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, par laika periodu no 2026.gada 1.janvāra līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, ieskaitot piedzenamo uzturlīdzekļu aprēķinā naudas summas, kuras /Persona A/ samaksājis bērna uzturlīdzekļiem laikā no 2025.gada 5.augusta;

2. dēla /Persona D/ , personas kods /Personas kods D/, uzturam 222*euro* mēnesī, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, par laika periodu no 2025.gada 5.augusta līdz 2025.gada 31.decembrim, un 234 *euro*mēnesī, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, par laika periodu no 2026.gada 1.janvāra līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, ieskaitot piedzenamo uzturlīdzekļu aprēķinā naudas summas, kuras /Persona A/ samaksājis bērna uzturlīdzekļiem laikā no 2025.gada 5.augusta.

Noteikt, ka pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās spēku zaudē Rīgas rajona tiesas tiesneses 2025.gada 5.septembra lēmums par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, valsts labā valsts nodevu 400 *euro* (četri simti *euro*, 00 centi).

Noteikt, ka tiesas spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt, ka tiesas spriedums daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva valsts labā iemaksājama, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus –saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22,konta Nr.LV55TREL1060190911200, maksājuma mērķis: dati lietas identificēšanai (lietas dalībnieka vārds, uzvārds).

Labprātīgi izpildot tiesas spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas rajona tiesā.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams, bet puses 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma 2026.gada 6.februāra var iesniegt tiesā pilna sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Saīsinātais spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Ja puse būs iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu, spriedums būs pieejams tiešsaistes sistēmā 2026.gada 6.martā.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.$^{2}$pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese D.Liepiņa

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU